ホ 5
1928
9

木 5
1928
9

昭和九年七月九日
東洋文庫

御製五體清文鑑卷九

武功部二 十六則 六類

畋獵類第一

Tibetan (?)	Chinese
ལིངས་འགྲོགས་བྱེད།	漢語同上
ལིངས་རོགས་བྱེད།	一齊打圍
ལིངས་ལ་འོང་།	來打圍
ལིངས་ལ་འགྲོ།	去打圍
ལིངས་འདེབས་འཇུག།	使打圍
ལིངས་འདེབས།	打圍
རྔོན།	漢語同上連用
ལིངས།	畋獵

漢語同上

冬狩

漢語同上

秋獮

漢語同上

夏苗

漢語同上

春蒐

ཕག་རྟོར་དབང་ལ།
打野牲圍

ལིངས་བསྒྲིགས།
排列行圍

ལིངས་བསྒྲིགས་ལ་འཇུག
使排列行圍

ལིངས་བསྒྲིགས་ལ་འགྲོ།
去排列行圍

བསྒྲིགས་ཚོགས་བྱེད།
齊排列行圍

རྗེས་འདེད་ས།
相地赶獸

འདྲོག་ལང་།
山上赶獸

ལང་སྐོགས་བྱེད།
使山上赶獸

圍底

瞭望

遠瞭望

哨麞

哨鹿

哨鹿圍

春日遊獵

春雪上趕獸

圍肩
ལིངས་ཟུར།

圍翼
ལིངས་རྩེ།

圍兩頭
ལིངས་མཇུག།

圍場
གོ་ར།

畋獵類第二
ལིངས་དང་རྔོན་གྱི་སྐོར།

放圍
ལིངས་གཏང་བ།

撒圍
ལིངས་བཀྱེ།

跑盡合圍
སྐོར་རྒྱུག་གཏོང་།

歪斜了

展開

進去了

緊圍

推圍

整圍

前進

合圍

Tibetan	Chinese
ངུས་འཁྲིན།	嚇臥獸聲
ཁྲུས་འདེབས།	嚇伏臥獸
ཡོངས་སུ་ཚུད།	獸被圍住
རི་དྭགས་སྐོར།	獸被圍住
ཡིངས་འཁྱུག	人馬衆多
ཁྲིག་སྐྱོམས།	漢語同上
ཚགས་སྒྲོམས།	整齊貌
བཙུམ།	收攏

བཙུར་སྐད།	趕獸聲
ཀླི་འདེབས།	上風吶喊射麅
སྐོར།	趕迷卧獸
མགོ་རྒྱུག།	獸擦人過

ཕྱིམ་འདའ་རྒྱུག།	抹鞦射
རྟ་མདའ་འཕེན།	馬上射獸
མདའ་འཕེན།	射獸
སྦྲ་ཟུར་རྒྱུག།	獸挨着過

截岔
འཕྱིང་པ་ཆོད།

畋獵類第三
ཡི་དགས་དང་རྔོན་གྱི་སྐོར།

槍扎
མདུང་འདེབས།

放鎗
མེ་མདའ་འཕྲུག

爭射
མདའ་འཛར་བ་བྱེད།

換手射
ལག་མདའ་བརྗེ།

繞馬脖子射
ཡོག་མདའ་འཕྲུག

對鐙射
མཁལ་ཐུར་ཆྲུག

Tibetan	Chinese
འསྣོམ་པ་འཕྲུག།	重射傷獸
མདའ་འབྱུར་བུད།	射着皮毛
རྐྱེ་རྨས།	箭鐵半透劄着
ཕར་འབྲུད།	箭透皮
གནད་དུ་མ་ཕོག།	中非致命處
མདའ་ཞེལ།	些微射着
ལྕུ་འདེད།	趕獸使回
རྒྱབ་ལྡོར།	攔獸使回

箭釘住

帶著箭

箭穿透横担

漢語同上

穿透

直透肤

深中

中猷深

傷輕不得

尋蹤

追趕傷獸

刺入肷

深入肷

一箭即倒肷

正中

中獸淺

རྔོན་ལ་གྲིན།	ངར་མ།	ཤུ་རུམ།	འཕོང་སྐྱེན།
ایتیش لیق	قول جوت	آسان لیک	قول جوس
善獵人	手快肯中	從容	手快

འགྲུབ་སྐྱེན།	རྗེས་ཟིན།	རྗེས་སྟོར།	རྨས་མ་ཟིན་ངེས།
دولوق	ایزنا قیلغودیک	ایزی تاپلغو بور	یرالیق قیلب تاپقی
彩頭好	可得的踪跡	不得的踪跡	傷重必得

Tibetan	Chinese
ཁྲིག་གེ་བསྒྲིལ།	整齊貌
ཁྲིག་སེ།	圍漿狀
ལིངས་སྐོར།	收圍
ཤོ་ཤོ།	唤狗聲
ཁྱི་ཆོད།	唤狗
ཁྱི་གཏོང་།	放狗
ཁྲེ་ཤུ་ཁྲ་གཏོང་།	放鷹

熬鷹	蹲鷹	架鷹	[illegible]鷹犬類
བཞིད་བཙོག།	ཁྲ་ཁང་དལ་རྫོད།	ཁྲ་འཛིན།	ཁྲ་ཁྱི་རྫི་བའི་སྐོར།

鷹架子

養過冬

籠鷹

鷹狗熟練

調練鷹狗

初調練鷹狗

使喚鷹

喚鷹

1	脚綠
2	轉軸
3	脚絆
4	轉軸上的銅綠
5	飄翎
6	鈴
7	墊板
8	鷹帽子

སྙེ་འདོར་ས།	狗項下支棍
སྐེ་ཁྲིབ།	狗搯子
ཀ་ཡབ་རྫས།	謊皮
སྐྱག་ལྡིར།	鷹葤

ད་སྒྲོ།	網兜
མཛུབ་ཤུབས།	五指把学
ལག་ཤུབས།	三指把学
སྙོར་ཤིང་།	繞線木軸

牽狗皮條	ཁྱི་ཐག།	
軍器類第一	དམག་གི་རྒྱ་མཚོན་སྐོར།	
器械	རྒྱ་མཚོན།	
盔	རྨོག།	
遮耳	རྣ་ཁེབས།	

ཏོད་ཞུ།	盔頂上管子
རྩེ་རྒྱན།	頂盤
རྩེ་ཀ་བརྩེགས།	盔頂上托子
རྩེ་ཀ་ཐོད།	盔梁
དམྱལ་ཁེབས།	掩頸
ངོ་ཁེབས།	盔簷
གཞུག་ཁེབས།	盔尾
སྐེ་ཁྱིབས།	護項

綿甲	འཚོལ་ཁྲབ།	
甲身	ཁྲབ་སྦྲུད།	
護甲	ཁྲབ་ལྷུ་ཚམ།	
暗甲	སྦས་ཁྲབ།	
甲	ཁྲབ།	
盔襯帽	རྨོག་སྙན།	
盔纓頂	ཐོད་རྒྱན།	
盔纓	ཐོད་ཀ།	

漢	藏
甲袖	ལག་སྒྲིམ།
護心鏡	མེ་ལོང་།
軍器類 第二	དམག་གི་རྒྱ་མཚོན་སྐོར།
肩翅下鐵	ག་ཞོགས།
肩翅上鐵	ཕྲག་འཛིན།
肩翅	ཕྲག་ཕལ།
護肩	ཕྲག་ཞེབས།
絮甲	ཁ་ཕར་ལྷུབ།

Tibetan	Chinese
ཏྲུང་འཚོ་གས།	甲袖明葉
ཁྲབ་ཏུར།	甲葉
པུས་ཁེབས།	護膝
སྣུད་ཐེབས།	甲袖
རྐྱོག་ལག	遮縫
མཆན་ཁེབས།	護肋
ལྷོག་ཁྱིབས།	甲前肩
ཕུ་ཐུང་།	亮袖

Tibetan	Chinese
སྟག་ཞྭ།	虎帽
གོས་རྟགས་ཅན།	號衣
ཞྭ་རྟགས་ཅན།	號帽
ལྷུགས་ཤུབས།	盔甲罩
ཁྲབ་དྲ་ངས།	盔䩞子
མཛེར་ཕྲན།	小甲釘
ཕོག་མཛེར།	甲釘
ཀྲང་རྒྱུད།	一排甲葉

長角弓

通角弓

纏筋弓

弓

軍器類第三

虎袴

虎裙

虎衣

漢	西番
野牛角面弓	འབྲོང་རའི་གཞུ།
水牛角面弓	ཆུ་གླང་རའི་གཞུ།
吸水弓	ཆུ་ར་སྣུང་ས་མ།
通把弓	འཆང་གཟུང་རིལ་པོ།

漢	西番
通面弓	གཞུ་ཟུར་མས།
魚腮弓	ཉ་གཞུ།
牛蹄弓	རྨིག་གཞུ།
接腦弓	ཐུད་གཞུ།

軍器類第四

扳箭

彈弓

雙機弩

弩弓

木弓

野羊角面弓

花水牛角面弓

Manchu	Tibetan	Mongolian	Chagatai	Chinese
[illegible]	མདེའུ་ཟུར་གམ་མ།	[illegible]	[illegible]	抹角披箭
[illegible]	མདའ་ཕྲན།	[illegible]	[illegible]	小披箭
[illegible]	མདེའུ་ཆ་མ།	[illegible]	[illegible]	燕尾披箭
[illegible]	མདའ་འཕེལ་ཚེམ་མ།	[illegible]	[illegible]	叉披箭
[illegible]	མདེའུ་ཟླ་གམ་མ།	[illegible]	[illegible]	月牙披箭
[illegible]	སྙེར་མདེའུ་མ།	[illegible]	[illegible]	齊披箭
[illegible]	ཞག་སྣན།	[illegible]	[illegible]	尖披箭
[illegible]	སྒྲ་མདའ།	[illegible]	[illegible]	大禮披箭

漢	藏
大披箭	མདའ་འུར་མ།
射虎弩箭	སྟག་གིས་མདའ།
射虎披箭	སྟག་གསོད་མདའ།
榛子哨披箭	མདའ་ཤིག་གསུམ་མ།
銹鐵披箭	མདེའུ་ལྕགས་རྙོང་མ།
哨子披箭	ཕག་ཐི་སྣྲེ་ལམ།
無哨披箭	མདའ་འཕྲོང་མེད།
梳脊披箭	མདའ་སོ་མང་།

མདེའུ་ཀ་ཡག་ར་མ།	牛角哨箭
མདེའུ་ཟླུམ།	圓哨箭
མདའ་ཀྱི་འབྲས་མ།	榛子哨箭
སོ་ལོན་མདའ།	索倫長披哨箭
མདེའུ་ཐུ་མཆུ་མ།	鳴哨合包哨箭
མདེའུ་ཁང་མ།	合包哨箭
མདེའུ་རིང་མ།	長哨箭
མདེའུ་རིལ་མ།	哨箭

Chinese	Tibetan
齊梅針箭	གཙོད་མདའ།
鎗頭箭	མདུང་རྩེ་མ།
梅針箭	མདེའུ་འཕིག་མ།

軍器類 第五

དམག་གི་རྣམ་མཚོན་སྐོར།

Chinese	Tibetan
射遠把箭	མདའ་རྒྱང་འཕེན་མ།
把箭	མདའ་འཕེན་འཛམས་མ།
齊哨箭	མདེའུ་ལྕེ་བ་མ།
方哨箭	མདེའུ་གྲུ་བཞི་མ།

Tibetan	Chinese
མདའ་ལྕགས་སྐམ་ཅན།	鐵兎兒叉箭
མདའ་སྐམ་ཁ་མ།	兎兒叉箭
མདའ་རྩེ་རྣོ།	尖頭箭
མདའ་ལྷུགས།	快箭
སོ་ལོན་མདའ་རིང་།	索倫長披箭
མདེའུ་རིང་མ།	長披箭
རུ་མགོ་མ།	角頭箭
བསྲུང་མདའ།	火燎桿箭

漢	藏
馬箭骲頭	ཕག་ཏེའུ་རྡོག་མ།
大木骲頭	ཤིང་གི་ཕག་ཏེའུ།
尖骲頭	ཕག་ཏེའུ་སྣུང་མ།
齊骲頭	ཕག་ཏེའུ་ལེ་མ།
四方骲頭	ཕག་ཏེའུ་གྲུ་བཞི་ཅན
大禮骲頭	ཕག་ཏེའུ་ཆེ་བ།
骲頭	ཕག་ཏེའུ།
木兎兒叉箭	མདའ་ཤིའི་སླམ་ཁམ།

墩子箭

鴨嘴箭

水箭

射魚叉箭

無眼骲頭

馬箭尖骲頭

鼓子骲頭

射虎骲頭

玲瓏刀

腰刀

挑刀

大刀

軍器類第六

一枝

蓬矢

有翎無鐵箭

གྲི།	小刀
གྲི་ཆུང་།	攮子
རལ་གྲི།	劍
ཤང་ལང་ངོ་གཅིག་མ།	順刀
ཐང་ཀ་ཆུང་ངུ།	小順刀
ཐང་ཀ་ལ་སྒོར་མ།	鄂刀
གཅོད་པའི་ཐང་ཀ།	斬馬刀
མཛོད་ཀྱི་ཐང་ཀ།	庫刀

漢	西番	其他
鐧	ལྕགས་ལྕུག་གྲུ་བཞི་མ།	[illegible]
鞭	ལྕགས་ལྕུག་ཚིགས་ཅན།	[illegible]
戟	མདུང་ཟླ་ཚེ་མ།	[illegible]
戈	མདུང་རྩོད།	[illegible]
手鎗	ལག་མདུང་།	[illegible]
鈎鐮鎗	མདུང་ཀྱུ་བ་མ།	[illegible]
鎗	མདུང་།	[illegible]
刀上小叉	འཛེར་སྒྲུད།	[illegible]

Tibetan	Chinese
རྟུལ།	鈍
རྣོ།	快
སོ་ཅན།	有刃
དབལ།	刃子
རྩེ་ཁ་གསུམ།	叉
དགྲ་སྟ།	鉞
སྟ་རེ།	斧
ལྕགས་ཀི་ཐུར་ཤིང་ལེབ།	鐵尺

漢	藏
鐏子	ཡ་ལྦུ་ཀས།
有尖	རྩེ་ཅན།
尖子	རྩེ།
刀背	གྲི་ལྒྱབ།

漢	藏
單手棒	དབྱུག་ཏོ།
捧	ཐེ་རབ།
把子	ཡུ་བ།
虎鎗刃子	སྟག་མདུང་གི་འཕྱུར་རྩེ།

軍器類

水帶

渡水皮混沌

鹿角

雲梯

拐子

籐牌

梢子棍

棍

སོམ།	鎗斗
མེ་མདའ་སྐུད་པ་ཅན།	線鎗
རླུང་མདའ།	風鎗
མེ་མདའ་མེ་ལྕགས་ཅན།	自來火鎗
མེ་མདའ་མིག་གསུམ་པ།	三眼銃
མེ་མདའ།	鳥鎗
མེ་སྒྱོགས།	礮

漢	西番	滿	蒙古	回
藥信	སྒྲོན་ལྡེ།	[illegible]	[illegible]	[illegible]
鐵沙子	ལྕགས་ཕྱེ།	[illegible]	[illegible]	[illegible]
鉛子	ཞ་ཉེ་ལ།	[illegible]	[illegible]	[illegible]
烘藥	པི་དྲི།	[illegible]	[illegible]	[illegible]
火藥	མེ་རྫས།	[illegible]	[illegible]	[illegible]
火箭	མེ་མདེའུ།	[illegible]	[illegible]	[illegible]
鎗膛內裝藥處	འཛབ་ཚོ།	[illegible]	[illegible]	[illegible]
鎗星	ཐོ།	[illegible]	[illegible]	[illegible]

Tibetan	Chinese
རྫས་ཁྱི་ཀས།	火藥葫蘆嘴子
འཛབ་སྐམ།	鎗機子
རྫས་ཁང་།	鎗探子
རྫས་ཚད།	九龍袋
མེ་དའི་ཐག་ཀས།	背鎗帶子
རྫས་དམ་ཆེ་བ།	大藥葫蘆
རྫས་དམ་ཙ།	烘藥葫蘆
མེ་ར་ཁྲི།	火繩

Tibetan	Chinese
རུ་དར་མཚམས།	蜈蚣纛
ཐུག་དར།	纛旗幡
རུ་དར།	旗
ཐུག	纛
དམག་དུང་།	畫角
མཚོན་ཡོལ།	棉簾
མེ་རྡོའི་སྒྲུབས།	火門
རྫས་ཁུག།	藥葫蘆

椰子

纛頂

纛纓

旄

擠桶

麻搭

Manchu	Tibetan	Chinese
ᠴᠣᠣᡥᠠᡳ ᠠᡤᡡᡵᠠ ᡥᠠᠵᡠᠨ ᠸᡝᡳᠯᡝᡵᡝ ᡥᠠᠴᡳᠨ	དམག་གི་མཚོན་ཆ་བཟོ་བའི་སྐོར།	製造軍器類 第一
ᠰᡠᠪᡝ ᠰᡝᡴᡨᡝᠮᠪᡳ	རྒྱུས་པ་སྙོན།	鋪筋
ᡳᡤᡝᠨ ᠰᡳᠨᡩᠠᠮᠪᡳ	མཆོག་མ་འཇུག།	安弓弰
ᠪᡝᡵᡳ ᠰᠠᠴᡳᠮᠪᡳ	ཤིང་གི་གཞུང་དབྱིབས་བཅོ།	砍弓胎

畫樺皮

下鰾

打磨弓面

鏇弓

安弓角硝

粘弓墊

釘弓弝

釘弓面

上弓

重貼壞處

幫貼折處

梗處鋪筋

纏筋

勒紵處

配弓絃

漢語同上

卸弓

彈絃試弓

端弓

腿彎上弓

脚蹬上弓

漢語同上

搬上弓

漢語同上

弓彆 གཞུ་འཛིང་།

製造軍器類第二 དམག་གི་རྒྱ་མཚོན་འཛོམ་ཀློག

使摺身 གཞུ་འཁྱོག་འཇུག

摺身 གཞུ་འཁྱོག་སོང་།

弓的摺身 གཞུ་འཁྱོག

使翻身 གཞུ་རྒྱུ་འཇུག

翻身 གཞུ་རྒྱུ་སོང་།

弓的翻身 གཞུ་རྒྱུ།

Tibetan	Chinese
གཞུ་ཕྱེད་སྲ།	弓半邊硬
གཞུ་སྒྱོལ་པོ།	弓半邊軟
གཞུ་གཞིར་བཟང་།	弓有底子
གཞུ་པདེ།	弓沒底子
གཞུ་སྙི།	弓軟
གཞུ་ཤུས།	弓硬
གཞུ་འཁྲེངས།	弓挺
གཞུ་འཁང།	弓飽

གཞུ་ཐིམ།	弓腦
འཕལ་ཀ།	弓弰插口
འཆར་འཁྲམ།	弓胎兩頭
འདེད་སྒྱུར།	箭溜子
གཞུ་དཔྱང་།	弓靶膀子
འཆང་འབྱར།	弓肥
གཞུ་ཤིང་།	弓胎
གཞུ་ཡོ།	弓歪

弓拿子

弦搭搭

弓弦

弓墊子

扣子

弰頭

弓弰

弓弰插匣處

合箭鐵盤

挑箭扣

截箭桿

端箭桿

煨箭桿

推荒桿

製造軍器類 第三

弓套子

細刮

刮箭桿

砑平

信扣纏筋

刮箭桿兩頭

安骲頭

下綵安箭信子

安箭鐵

鏇翎底

裁箭翎

研箭翎

捋箭翎

畫桃皮

纓絨

裹樺皮

莝草打磨

捋熟箭桿

細捋箭桿

捋箭桿

點銀砵扣

接箭桿

火燎箭桿

捻着直

捻箭桿

釘結實	བརྟན་པོར་བྱེད།
漢語同上	འཕྱུར།
鑲上釘橫釘	མདུང་འཛོག།
劃虎眼	སྟག་མིག་འབྲི།
插箭	མདའ་འཛུག།
插撒袋	སྟག་ཤལ་དུ་གཞུག།
打磨見新	མདའ་ཤིང་གསོ།
削補箭桿	ལྷན་པ་སྦྱོར།

箭鐵邊緣

箭鐵脊

箭鐵兩刃

箭鐵寬脊

格搭 兎兒叉上鐵

兎兒叉上哨子

鼓肚 兎兒叉上圈

製造軍器類 第四

Tibetan	Chinese
ཟེ་རྒྱུག།	一副箭翎
མདེ་རྩ་བ།	箭鐵信根
མདེ་ཡུ།	箭鐵信子
རྒྱང་མདེ་སྨྲི།	梅針箭鐵挺

Tibetan	Chinese
འདེམ།	箭把子
ཚད།	準
འཕེབ་རལ།	搬指
སྒྲོ་ཚོམ་གཅིག།	一披箭翎

Tibetan	Chinese
ད་མ་ཡ།	刀護手
ཞ་འབེན།	馬箭帽子
འགོག་སྐྱུར།	箭擋子
འབེན་ཐིག	法口
འཕེན་སློང་ཚད།	法子
དམར་ཐིག	紅心
ཕག་སྐོར།	鼓子
རྒྱ་འབེན།	布把子

ཡུ་དོག།	小刀把束
ལྷུང་མོ་འོག་མ།	刀鞘底束
ལྷུང་མོ།	刀鞘中束
གཟེར་མགོ།	釘刀根鐵
གྲི་ཤུབས།	刀鞘
ཡུ་ཐི།	刀把束
ཡུ་མགོ།	刀把頂束
འཕལ་ཀ།	刀吞口

腰刀繫子

鞘[illegible]束[illegible]

撒袋內襯格

拴鞦

撒袋

撒袋弓靫類

小拴飾件

帶鉤眼錢

帶旁飾件

帶鉤

飾件

襯帶

鞓帶

弓靫

背的箭桶

角鐵飾件

壓環飾件

烏翅環

前眼飾件

中間飾件

兜底飾件

蝙蝠飾件

罩箭罩

荷包
盛弓箭罩的

弓罩

箭罩

小箭桶

箭桶

སྒ་རྩེ་རྣོན། 尖腦鞍

སྒ་རྩེ་ལེབ། 方腦鞍

སྒ། 鞍

སྒ་སྟབ་སྐོར། 鞍韂類一

予屉鞍

馱鞍

車鞍

架鞍

鞍縵

後鞍鞽

鞍鞽

鞍翅

扯肚

弔肚

肚帶

稍繩

拴鞍板皮條

鐵攝子

鞍板過樑皮

車鞍上鐵柱

Tibetan	Chinese
རྔ་མོང་གི་ཞི་བས་རྗེས།	駱駝屉
སྒལ་ཞེ་བས།	屉
མཐུད་འཚམས།	韂托
ཡོབ་སྡུན།	鐙唇
ཀོ་གདན།	韂
སྒ་གདན།	鞍座子
ལྕགས་ཡོང་།	小鏈子
ཆན་ལྕི།	肚帶鏈子

Tibetan	Chinese
སྲབ།	轡
སྒ་སྲབ་སྐོར།	鞍轡類第二
ཡོབ་རྒྱན།	鐙上雲頭
ཡོབ་ལུང་།	鐙孔
ཡོབ་ཡོང་།	鐙樑
ཡོབ་མཐིལ།	鐙盤
ཡོབ་ཆེན།	鐙
སྒ་ཁེབས།	鞍籠

སྒྲ་ལྷུགས།	拴轆鐵
ཁ་སྒྲ།	嚼子
སྒྲ་འཁྲུམ།	提嚼
སྣ་བ་ཟེར།	鐵拉扯
འཁྲམ་ལྷུགས།	腮花
གདོང་ལྷུགས།	鼻花
འོག་སྒྲོག	兜口
མཐུར་མགོ།	搭腦

鞦

緹胸

攀胸

押韁

漢語同上

偏韁

扯手

蘸水

飾件

鞦鍋子

拋糞

鞦稍飾件

鞦根鉤鐵

鞦稍

鞦稍鐵卿

鞦韆

挽手

鞭穗

鞭桿

斜飾件

泡子飾件

常行飾件

玲瓏飾件